

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia lipca 2009 r.

**DOLiS/DEC-
dot. DOLiS-440-873/08**

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego zainicjowanego wnioskiem Pana X zam. w (...) o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją z dnia 27 kwietnia 2009 r. (DOLiS/DEC-331/09/14929,14933), mocą której Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych odmówił uwzględnienia wniosku w sprawie skargi Pana X na udostępnienie jego danych osobowych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) z siedzibą w (...) osobom nieuprawnionym,

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana X zam. w(...), zwanego dalej również Skarżącym, w treści której zakwestionował on legalność udostępnienia jego danych osobowych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) z siedzibą w (...) osobom trzecim. Pan X stwierdził, że Komornik Sądowy

w ogłoszeniu o publicznej licytacji należącej do niego ruchomości umieścić jego dane osobowe w zakresie imienia i nazwiska oraz dane adresowe poprzez wskazanie miejsca licytacji, które było zarazem adresem zamieszkania Pana X. Nadto Skarżący sformułował zarzut bezprawnego, w jego ocenie, udostępnienia przez Komornika Sądowego pełnomocnikowi jego wierzyciela jego danych osobowych w zakresie numerów ksiąg wieczystych nieruchomości, których był współwłaścicielem, pozyskanych w toku innego postępowania egzekucyjnego. Ze skargi Pana X wynikało ponadto, że wnosi on o zbadanie przedmiotowej sprawy i ewentualne przywrócenie stanu zgodnego z prawem.

W związku z powyższym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wszczął postępowanie wyjaśniające, w toku którego odebrał pisemne wyjaśnienia od Komornika Sądowego w (...). Wskazano w nich, że zawiadomienia o terminie i miejscu przeprowadzenia licytacji ruchomości podawane są do publicznej wiadomości poprzez obwieszczenie w siedzibie Sądu Rejonowego w (...) oraz w kancelarii Komornika w (...). W treści takiego obwieszczenia o licytacji ruchomości nie są zawierane dane osobowe w zakresie imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania dłużnika. Podawane są jedynie dane adresowe dotyczące miejsca przeprowadzenia licytacji, które może być tożsame z miejscem zamieszkania dłużnika w przypadku, gdy licytowaną ruchomość pozostawiono w jego władaniu. Taka właśnie sytuacja – jak wskazał Komornik – miała miejsce w przypadku Pana X. W powyższy sposób, bez ujawnienia danych osobowych Skarżącego w zakresie jego imienia i nazwiska, upubliczniono informację o mającej się odbyć licytacji należącej do Pana X ruchomości. Z wyjaśnień Komornika Sądowego wynika ponadto, że na egzemplarzach obwieszczeń wywieszanych na tablicach ogłoszeń w Sądzie Rejonowym w (...) i w kancelarii Komornika Sądowego w (...) nie zawarto danych osobowych Skarżącego, a w nagłówkach tych obwieszczeń widnieją dane adresowe Sądu Rejonowego w (...). Dane osobowe Skarżącego zawarte były natomiast jedynie w egzemplarzach obwieszczeń, które znajdują się w aktach sprawy KM 1869/06 oraz w egzemplarzu przesłanym do Skarżącego i nie były upubliczniane.

Ustosunkowując się do zarzutu Skarżącego dotyczącego udostępnienia przez Komornika Sądowego jego danych osobowych, pozyskanych w toku innego postępowania egzekucyjnego, pełnomocnikowi jego wierzyciela, Komornik wskazał, iż zawiadomienie wierzyciela w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego o informacjach uzyskanych o dłużniku na podstawie wcześniej prowadzonych wobec niego czynności egzekucyjnych nie narusza w żaden sposób obowiązku zachowania w tajemnicy informacji pozyskanych w toku dokonywania przez Komornika Sądowego czynności egzekucyjnych, który został sformułowany w treści art. 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (t. j.: Dz. U. 2006 r. Nr 167 poz. 1191 ze zm.). Nadto Komornik podkreślił, iż „(...) posiadając uprawnienie do prowadzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułu wykonawczego ma obowiązek zawiadomienia wierzyciela o stanie

egzekucji i możliwościach wyegzekwowania należności na podstawie wcześniej posiadanych informacji”.

W związku z uznaniem przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, że powyższe działanie Komornika naruszyło obowiązującą go tajemnicę służbową, organ ochrony danych osobowych pismem z dnia 24 kwietnia 2009 r. (znak: DOLiS-440-873/08/14723/09) wystąpił do Prezesa Sądu Rejonowego w (...) o zobowiązanie podległego mu Komornika Sądowego do zaniechania stosowania w przyszłości praktyki polegającej na udostępnianiu przez niego danych osobowych o dłużniku, pozyskanych w toku innego postępowania egzekucyjnego, jego wierzycielowi, mimo braku jego żądania, albowiem prowadzi ona do naruszenia przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej także ustawą. W odpowiedzi na powyższe, Prezes Sądu Rejonowego w (...) pismem z dnia 30 kwietnia 2009 r. wskazała, iż zobowiązała Panią Y– Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) „(...) do przestrzegania przepisów dotyczących Ochrony Danych Osobowych i niedopuszczenia do zaistniałej sytuacji w przyszłości”.

W tym stanie faktycznym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję administracyjną z dnia 27 kwietnia 2009 r. (DOLiS/DEC-331/09/14929,14933), mocą której odmówił uwzględnienia wniosku w sprawie skargi Pana X na udostępnienie jego danych osobowych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) z siedzibą w (...) osobom nieuprawnionym. Decyzja ta została zaskarżona przez Skarżącego w terminie ustawowym.

Zaskarżając decyzję z dnia 27 kwietnia 2009 r. Pan X wskazał na „naruszenie przepisów prawa”, tj. art. 7, 8, 77 § 1, 80 i 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej także Kpa, poprzez „zaniechanie (...) podjęcia czynności zmierzających do zebrania pełnego materiału dowodowego, zwłaszcza gdy strona skarżąca powołuje się na określone i ważne dla niej okoliczności” oraz art. 104 § 1 Kpa, poprzez „załatwienie sprawy w drodze informacji, co stanowi usiłowanie uniknięcia obowiązku orzekania w sprawie w drodze decyzji administracyjnej”. Pan X wskazał nadto, iż w wydanej decyzji doszło do naruszenia art. 23 ust. 1 pkt 2, 18 ust. 1 oraz 51 ustawy o ochronie danych osobowych, art. 867 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), zwanej dalej także Kpc, oraz § 80 i § 84 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 1968 r. w sprawie czynności komorników (Dz. U. z 1968 r. Nr 10, poz. 52 z późn. zm.) poprzez nieprawidłową ich interpretację i w konsekwencji błędne przyjęcie, że stanowią podstawę prawną zamieszczenia na obwieszczeniu o licytacji ruchomości adresu zamieszkania Skarżącego. Pan X wskazał również na obrazę art. 2 pkt 2 ustawy z 29 maja 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (t. j.: Dz. U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631 ze zm.), art. 23 i 24 § 1 ustawy z dnia 23

kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), zwanej dalej także Kc, oraz art. 266 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.), polegającą na tym, iż pomimo stwierdzenia, że doszło do naruszenia przez Komornika przepisów o ochronie danych osobowych w zakresie udostępnienia danych Skarżącego, pozyskanych w toku innego postępowania egzekucyjnego, jego wierzycielowi, mimo braku jego żądania, „GIODO nie podejmuje żadnych czynności prawem przewidzianym”. Nadto Pan X podkreślił, iż „stanowisko GIODO pozbawia skarżącego ochrony prawnej przed nadużyciami władzy publicznej, zagwarantowanej w art. 47 i 51 Konstytucji RP”. Podsumowując swoją argumentację Skarżący zarzucił zaskarżonej decyzji „merytoryczną bezpodstawność polegającą nie na ochronie prywatności skarżącego, lecz na ochronie interesu władzy publicznej jakim jest Komornik oraz zarzut obejścia prawa poprzez wypaczenie intencji oraz zakresu żądań skarżącego a w szczególności poprzez przypisywanie skarżącemu błędnego rozumienia ustawy o ochronie danych osobowych i zamiaru ich przetwarzania”.

Nadto w piśmie z dnia 22 maja 2009 r. Pan X podniósł, iż pomimo wydania przez Generalnego Inspektora zaskarżonej decyzji, Komornik kontynuuje zakwestionowane przez niego działania. Skarżący wskazał, że Komornik ponownie ujawniła wierzycielowi jego dane osobowe pozyskane w toku innego postępowania egzekucyjnego, na dowód czego Skarżący przedstawił kopię zawiadomienia o zajęciu rachunku bankowego i zakazie wypłat wydanego w sprawie o sygn. KM 2402/09.

Nadto w piśmie z dnia 6 czerwca 2009 r. działająca w charakterze pełnomocnika Skarżącego – Pani Z wniosła o włączenie w poczet materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie pisma Komornika Sądowego z dnia 9 listopada 2006 r. wydanego w sprawie o sygn. KM 1687/06, z którego wynika, iż Komornik udostępnił dane osobowe Skarżącego, pozyskane w toku innego postępowania egzekucyjnego, jego wierzycielowi. Wskazać należy, iż przedmiotowy dokument został dołączony do akt niniejszego postępowania przez Komornika Sądowego w dniu 6 marca 2009 r. (data wpływu pisma) i stanowił element materiału dowodowego, w oparciu o który została wydana zaskarżona decyzja.

Po dokonaniu ponownej analizy materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych stwierdził, co następuje:

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, że brak jest podstaw do uchylecia zaskarżonej decyzji. Ponownie należy wskazać, że ustawa o ochronie danych osobowych przewiduje w art. 23 ust. 1 pkt 2, iż przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Przepisami prawa, które wypełniają powyższą przesłankę i decydują o legalnym przetwarzaniu danych osobowych Pana X w

niniejszej sprawie są przepisy Kodeksu postępowania cywilnego oraz ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. W myśl art. 867 § 1 Kpc komornik może sprzedać zajęte ruchomości w drodze licytacji publicznej. Zgodnie zaś z § 84 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie czynności komorników, które określa zasady i tryb przeprowadzenia publicznej licytacji, komornik ogłosi o licytacji przez obwieszczenie, w którym wymieni miejsce i czas licytacji, ruchomości, które mają być sprzedane, z podaniem ich rodzaju i sumy oszacowania poszczególnych ruchomości, oraz miejsce i czas, w którym można oglądać ruchomości.

W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, analiza treści ww. przepisów w świetle okoliczności faktycznych niniejszej sprawy nakazuje zatem organowi ochrony danych osobowych ponownie przyjąć, iż kwestionowane przez Skarżącego działanie Komornika znajduje uzasadnienie w przepisach prawa (art. 967 § 1 Kpc i § 84 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie czynności komorników), a tym samym spełniona jest wspomniana przesłanka z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Dodać ponadto należy, iż brak jest podstaw do przyjęcia, iż – jak podnosił Pan X w swojej skardze – doszło do udostępnienia jego danych osobowych w zakresie imienia i nazwiska osobom nieuprawnionym. Nie można bowiem negatywnie oceniać upublicznienia adresu licytacji ruchomości, do czego Komornik był uprawniony w świetle cytowanych już przepisów Kpc i rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości. Wskazać należy, iż w aktach niniejszego postępowania znajdują się kopie przedmiotowego obwieszczenia pochodzące z akt sprawy egzekucyjnej, w których wskazano adres licytacji oraz w nagłówku adres Skarżącego – jako adresata pisma, ale jak wynika z wyjaśnień Komornika, w obwieszczeniu, które znajdowało się na tablicy ogłoszeń Sądu Rejonowego w (...) ujawniono jedynie adres miejsca, w którym miała się odbyć licytacji ruchomości, natomiast w nagłówku dokumentu, jako jego adresata, wskazano sąd.

Nadto podkreślić należy, iż wskazany przez Pana X § 80 ust. 1 i 2 cytowanego rozporządzenia, zgodnie z którym licytacja odbywa się w miarę możliwości poza miejscem, w którym ruchomości się znajdują, chyba że sprzeciwi się temu wierzyciel, nie ma zastosowania w niniejszej sprawie. Zgromadzony w niniejszym postępowaniu materiał dowodowy nie wskazuje bowiem, aby w analizowanej sprawie z powyższego uprawnienia skorzystano.

W odniesieniu do zarzutu Skarżącego, iż „pomimo rażącego naruszenia przez Komornika art. 2 p. 2 Ustawy o ochronie informacji niejawnych, art. 51 uodo i art. 266 p. 2, GODO nie podejmuje żadnych czynności prawem przewidzianym”, podkreślić należy, iż ustawa o ochronie danych osobowych nie uprawnia Generalnego Inspektora do kończenia prowadzonego postępowania poprzez skierowanie w formie decyzji administracyjnej zawiadomienia do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa. Wskazać należy, że Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 19 listopada 2001 r. (sygn. akt II SA 2702/00) stwierdził, iż: „osoba dochodząca ochrony swych praw w trybie ustawy o ochronie danych osobowych nie jest podmiotem postępowania obliczonego na wydanie decyzji

o zawiadomieniu stosownego organu o przestępstwie w zakresie przetwarzania danych osobowych i nie może się tego domagać od GIODO w administracyjno-prawnych formach tego postępowania. (...) Przepis art. 19 ustawy nie daje bowiem stronie roszczenia w tym względzie”. Podkreślenia wymaga, że skierowanie przez Generalnego Inspektora zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa następuje poprzez wystąpienie do organu właściwego do wszczęcia postępowania karnego w danej sprawie, przy czym jako należące do autonomicznych kompetencji organu realizowane jest z urzędu, nie zaś na wniosek osób zainteresowanych.

Jeżeli jednak Pan X uważa, że w związku z działaniem Komornika doszło do popełnienia przestępstwa, może wystąpić ze stosownym zawiadomieniem do organów ścigania, które dysponują uprawnieniami śledczymi oraz szerszymi niż organ ochrony danych osobowych instrumentami prawnymi umożliwiającymi wykazanie, czy podmiot ten dopuścił się popełnienia czynów spenalizowanych w ustawie o ochronie danych osobowych oraz Kodeksie karnym.

Podkreślić należy, iż za bezzasadny uznać należy także zarzut bierności organu ochrony danych osobowych wobec stwierdzenia w wydanej decyzji, iż w istocie wskazane przez Skarżącego działanie Komornika Sądowego naruszyło obowiązującą go tajemnicę służbową. Powyższe skutkowało wystąpieniem przez Generalnego Inspektora do Prezesa Sądu Rejonowego w (...) o zobowiązanie podległego mu Komornika Sądowego do zaniechania stosowania w przyszłości praktyki polegającej na udostępnianiu przez niego danych osobowych o dłużniku, pozyskanych w toku innego postępowania egzekucyjnego, jego wierzycielowi, mimo braku jego żądania, albowiem prowadzi ona do naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

Ustosunkowując się zaś do naruszenia w wydanej decyzji art. 23 i 24 Kc wskazać należy, że stosownie do treści powołanego art. 23 Kc, niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach, dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego. Jeżeli więc wskutek działań Komornika doszło, w ocenie Skarżącego, do naruszenia jego dóbr osobistych, może on dochodzić ich ochrony na gruncie przepisów Kodeksu cywilnego. Zgodnie bowiem z art. 24 § 1 Kc ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Organem właściwym w tym zakresie będzie sąd cywilny, a nie organ ochrony danych osobowych.

Wobec zarzutów Skarżącego kwestionującego prawidłowość przeprowadzonego postępowania administracyjnego, zasadność podejmowanych czynności dowodowych oraz podważających słusność uwzględnienia (bądź nieuwzględnienia) przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych określonych dowodów w sprawie, a mających wpływ na treść rozstrzygnięcia, stanowczo należy podnieść, że niniejsze postępowanie przeprowadzone zostało zgodnie z zasadami określonymi w Kodeksie postępowania administracyjnego, w tym również zgodnie z zasadą z art. 7 Kpa, w myśl którego w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności i podejmują wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes stron. Skarżący natomiast był informowany o ustaleniach poczynionych w toku postępowania i na każdym jego etapie mógł wносить dodatkowe dowody. Podniesione przez Skarżącego zarzuty, w tym zarzut „zaniechania przez organ podjęcia czynności zmierzających do zebrania pełnego materiału dowodowego” w tym zakresie uznać należy zatem również za bezzasadne. Przedmiot postępowania został rzetelnie oceniony przez Generalnego Inspektora przez pryzmat przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, po dokonaniu kompleksowej analizy całości zebranego w postępowaniu materiału dowodowego i z uwzględnieniem zakresu skargi Pana X złożonej do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Zaskarżona przez niego decyzja – wbrew twierdzeniom Skarżącego – zawierała obszerne i wyczerpujące uzasadnienie prawne i faktyczne takiego właśnie rozstrzygnięcia organu ochrony danych osobowych.

Za bezzasadny, wobec wydania przez Generalnego Inspektora rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie w formie decyzji administracyjnej, należy uznać także zarzut naruszenia art. 104 § 1 Kpa. Wskazać należy, iż poinformowanie Skarżącego w toku prowadzonego postępowania administracyjnego o przysługujących mu możliwościach egzekwowania swoich praw np. poprzez złożenie skargi na czynności komornika, nie było próbą „załatwienia sprawy w drodze informacji, co stanowi usiłowanie uniknięcia obowiązku orzekania w sprawie w drodze decyzji administracyjnej”, a miało na celu realizację zasady informowania stron określonej w art. 9 Kpa. Stosownie do brzmienia powołanego przepisu organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu niezajomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek.

Odnosząc się zaś do zarzutów wobec Komornika wskazanych przez Pana X w piśmie z dnia 22 maja 2009 r., podkreślić należy, że z uwagi na to, że wykraczają one poza zakres przedmiotowy niniejszego postępowania, nie mogą zostać w jego toku rozpatrzone.

W związku z powyższym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych i w zw. z art. 13 § 2, art. 53 § 1 i art. 54 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).